

S-23/2111

14267/NK

INDIAN TRADITIONAL TEXTILES (Theory) BYGD - 133
SEM - III

Time Allowed: 3 Hrs.

Max. Marks: 74

Note: Candidates are required to attempt two questions each from section A and section B carrying 11 marks each and the entire section C having 15 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION - A

1. Write about the types of Kashmiri Shawls, motifs and technique of weaving them.
2. Write in detail about the history, material used, motifs, stitches, colours and technique of Chikankari of Lucknow
3. Explain the following:
  - c. Zari industry of Surat
  - d. Mata Ni Pachedi
4. (a) Explain the technique of Ajrak printing of Gujarat.
(b) Why the cloth is soaked in water over night during preparation of bandhani? How it is bleached?

SECTION - B

5. (a) Discuss the motifs used in Baluchari sarees. Show the layout of the Pallu of a Baluchari sari.
(b) Distinguish between Pipli Applique and Sujani?
6. What is Ikkat? How is Ikat related to the Patola of Gujarat? Explain the motifs and technique of Ikats of Orissa.
7. Write an explanatory note on Chanderi Sarees.
8. (a) Describe the motifs of Maheshwari saree?
(b) Mention the different motifs, dyes and techniques used in Kalamkari.

SECTION - C

9. Write short notes on the following:
  - a. Types of Brocades
  - b. Pitambar
  - c. Types of Kantha articles
  - d. Border and Pallu of Ilkal Sarees
  - e. Banjara Embroidery
  - f. Colours in Bagh
  - g. Block printing
  - h. Pabuji ki Phad
  - i. Traditional Textiles of Kerala
  - j. Motifs of Paithani sarees
  - k. Main features of Jamdani
  - l. Define Telia Rumal
  - m. Famous block printing centres in India
  - n. Mashru
  - o. Screen printing

ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ

ਨੋਟ: ਭਾਗ 'ਏ' ਅਤੇ 'ਬੀ' ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 11-11 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ 'ਸੀ' ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਏ

1. ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਸ਼ਾਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਣਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
2. ਲਖਨਊ ਦੀ ਚਿਕਨਕਾਰੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ, ਨਮੂਨੇ, ਟਾਂਕੇ, ਰੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:
  - a. ਸੂਰਤ ਦਾ ਜ਼ਰੀ ਉਦਯੋਗ
  - b. ਮਾਤਾ ਨੀ ਪਚਦੀ
4. (a) ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਅਜਰਕ ਛਪਾਈ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
(b) ਬੰਧਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਰਾਤ ਭਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਡਿੱਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਬਲੀਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਭਾਗ - ਬੀ

5. (a) ਬਲੂਚਰੀ ਸਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਬਲੂਚਰੀ ਸਾੜੀ ਦੇ ਪੱਲੂ ਦਾ ਖਾਕਾ ਦਿਖਾਓ।
(b) ਪਿਪਲੀ ਐਪਲੀਕ ਅਤੇ ਸੁਜਾਨੀ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰੋ।
6. ਇਕਤ ਕੀ ਹੈ? ਇਕਤ ਦਾ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਪਟੇਲੇ ਨਾਲ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ? ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਇਕਤ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਚੰਦਰੀ ਸਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. (a) ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਸਾੜੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
(b) ਕਲਮਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਮੂਨੇ, ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ - ਸੀ

9. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:
  - a. ਬ੍ਰੈਕੇਡ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
  - b. ਪੀਤਾਂਬਰ
  - c. ਕੰਥਾ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ
  - d. ਇਲਕਲ ਸਾੜੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰਡਰ ਅਤੇ ਪੱਲੂ
  - e. ਬੰਜਾਰਾ ਕਢਾਈ
  - f. ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗ
  - g. ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ
  - h. ਪਬੂਜੀ ਕੀ ਫਡ
  - i. ਕੋਰਲ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ
  - j. ਪੈਠਾਨੀ ਸਾੜੀਆਂ ਦੇ ਮੋਟਿਫਸ
  - k. ਜਾਮਦਾਨੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
  - l. ਤੋਲੀਆ ਰੁਮਾਲ
  - m. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਕੇਂਦਰ
  - n. ਮਸ਼ਰੂ
  - o. ਸਕਰੀਨ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ

14267/NK